

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Praha – pól růstu ČR

Podpora sociálního začleňování v OP PPR a její vztah k podpoře sociálních služeb

(Metodické sdělení)

Tento dokument vysvětluje vztah mezi podporou sociálního začleňování v rámci jednotlivých výzev zaměřených na aktivitu rozvoje sociálních služeb vypsanych v rámci 3. prioritní osy operačního programu Praha – pól růstu ČR a podporou sociálních služeb dle Zákona o sociálních službách.

1. Termíny a zkratky

OP PPR	Operační program Praha – pól růstu ČR
Zák. o sociálních službách	zákon č. 108/2006 Sb., o sociálních službách, v platném a účinném znění
Nařízení ESF	Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1304/2013 ze dne 17. prosince 2013 o Evropském sociálním fondu a o zrušení nařízení Rady (ES) č. 1081/2006
Nařízení EFRR	Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1301/2013 ze dne 17. prosince 2013 o Evropském fondu pro regionální rozvoj, o zvláštních ustanoveních týkajících se cíle Investice pro růst a zaměstnanost a o zrušení nařízení (ES) č. 1080/2006
ESF	Evropský sociální fond
EFRR	Evropský fond pro regionální rozvoj
Obecné nařízení	Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1303/2013 ze dne 17. prosince 2013 o společných ustanoveních o Evropském fondu pro regionální rozvoj, Evropském sociálním fondu, Fondu soudržnosti, Evropském zemědělském fondu pro rozvoj venkova a Evropském námořním a rybářském fondu, o obecných ustanoveních o Evropském fondu pro regionální rozvoj, Evropském sociálním fondu, Fondu soudržnosti a Evropském námořním a rybářském fondu a o zrušení nařízení Rady (ES) č. 1083/2006
Nařízení o volném pohybu a sociálním zabezpečení	Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 883/2004 ze dne 29. dubna 2004 o koordinaci systémů sociálního zabezpečení, v platném znění. Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 987/2009 ze dne 16. září 2009, kterým se stanoví prováděcí pravidla k nařízení (ES) č. 883/2004 o koordinaci systémů sociálního zabezpečení, v platném znění. Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 492/2011 ze dne 5. dubna 2011 o volném pohybu pracovníků uvnitř Unie.
EU	Evropská unie
SFEU	Smlouva o fungování EU
EK	Evropská komise
SGEI	Služby obecného hospodářského zájmu
MMR	Ministerstvo pro místní rozvoj ČR
ČR	Česká republika
MPSV	Ministerstvo práce a sociálních věcí ČR
MHMP	Magistrát hlavního města Prahy

2. Relevantní a dotčená legislativa a další dokumenty

2.1. Právní úprava evropských fondů

Podpora sociálního začleňování v rámci OP PPR vychází primárně z úpravy:

- SFEU (Čl. 174 a 175)
- Obecného nařízení

- Nařízení EFR
- OP PPR

Základem právní úpravy evropských fondů je článek 174 SFEU, který stanoví, že za účelem posilování hospodářské, sociální a územní soudržnosti se Unie má zaměřit na snižování rozdílů mezi úrovní rozvoje různých regionů a na snížení zaostalosti nejvíce znevýhodněných regionů nebo ostrovů, přičemž zvláštní pozornost má být věnována venkovským oblastem, oblastem postiženým průmyslovými přeměnami a regionům, které jsou závažně a trvale znevýhodněny přírodními nebo demografickými podmínkami.

Článek 175 SFEU požaduje, aby Unie podporovala dosahování těchto cílů činností, kterou provádí prostřednictvím orientační sekce Evropského zemědělského orientačního a záručního fondu, Evropského sociálního fondu, Evropského fondu pro regionální rozvoj, Evropské investiční banky a jiných nástrojů.

Tato úprava je obecným způsobem dále upravena v Obecném nařízení.

Specificky pak lze odkázat zejména následující relevantní ustanovení Nařízení EFR a tam zmíněné investiční priority:

Nařízení o EFR čl. 5 bod 9 (a):

- Investice do zdravotnické a sociální infrastruktury, které přispívají k celostátnímu, regionálnímu a místnímu rozvoji, snižování nerovností, pokud jde o zdravotní stav, podporou sociálního začlenění díky lepšímu přístupu k sociálním, kulturním a rekreačním službám a přechodem od institucionálních ke komunitním službám

2.2. Právní úprava poskytování sociálních služeb

Poskytování sociálních služeb v České republice je upraveno Zákonem o sociálních službách.

Zákon o sociálních službách je harmonizačním opatřením ve vztahu k Nařízením o volném pohybu a sociálním zabezpečení.

Zákon o sociálních službách upravuje zejména:

- podmínky poskytování pomoci a podpory fyzickým osobám v nepříznivé sociální situaci prostřednictvím sociálních služeb a příspěvku na péči,
- podmínky pro vydání oprávnění k poskytování sociálních služeb,
- výkon veřejné správy v oblasti sociálních služeb, inspekci poskytování sociálních služeb,
- předpoklady pro výkon činnosti v sociálních službách, a

- předpoklady pro výkon povolání sociálního pracovníka, pokud vykonává činnost v sociálních službách nebo podle zvláštních právních předpisů při pomoci v hmotné nouzi, v sociálně-právní ochraně dětí, ve školách a školských zařízeních, u poskytovatelů zdravotních služeb, ve věznicích, v zařízeních pro zajištění cizinců a v azylových zařízeních.

3. Vztah mezi podporou sociálního začleňování a podporou sociálních služeb dle Zákona o sociálních službách

Podpora sociálního začleňování v rámci jednotlivých výzev 3. prioritní osy OP PPR s úpravou podpory sociálních služeb **souvisí** v tom, že

- v nejobecnějším smyslu zasahuje do stejné oblasti podpory fyzickým osobám v nepříznivé sociální situaci;
- využívá obdobného nástroje pravidel veřejné podpory – vyrovnávací platby na SGEI;
- v některých projektech proto může být příjemce zavázán k agregovanému sledování překompensace SGEI kdy se společně sleduje
  - úroveň dotace z OP PPR (investiční fáze); a
  - úroveň provozní fáze, která může být financována jako sociální služby dle Zák. o sociálních službách.

Tyto dvě oblasti však mají různý právní základ v právu EU, různý způsob provedení v ČR jakož i různé nástroje podpory, viz následující zjednodušený přehled.

	Podpora sociálního začleňování v OP PPR	Podpora sociálních služeb dle Zák. o sociálních službách
Právní základ EU	Článek 174 a 175 SFEU Obecné nařízení Nařízení ESF Nařízení EFRR	Článek 153 SFEU Nařízení o volném pohybu a sociálním zabezpečení
Evropská politika / DG	Regionální městská politika	Zaměstnanost, sociální věci a sociální začleňování
Základ právní úpravy v ČR	OP PPR	Zák. o sociálních službách
Kompetence v ČR	MMR, MHMP (odbor evropských fondů)	MPSV, MHMP (odbor sociálních věcí)
Nástroje podpory	Zejména investiční podpora infrastruktury sociálních služeb mj. v režimu vyrovnávací platby na SGEI	Příspěvky na péči Vyrovnávací platby na SGEI

Jak vyplývá z výše uvedeného, podpora sociálního začleňování v rámci jednotlivých výzev 3. prioritní osy OP PPR:

- není podporou sociálních služeb ve smyslu Zákona o sociálních službách,

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Praha – pól růstu ČR

- přímo s předmětem úpravy Zákona o sociálních službách nesouvisí, mimo to, že jí lze v nejširším smyslu vnímat jako nástroj zkvalitňování infrastruktury využívané pro poskytování sociálních a jiných služeb,
- musí v podporované oblasti nepřímo vést ke zkvalitnění sociálních služeb poskytovaných dle Zákona o sociálních službách
- musí v podporované oblasti vést k rozvoji a modernizaci stávajících sociálních služeb poskytovaných dle Zákona o sociálních službách,
- nejedná se o provozní náklady ve smyslu hrazení mezd či provozních nákladů, které by šly přímo zaměnit za základní činnosti dle Zákona o sociálních službách,
- nezakládá jakýkoliv nárok příjemce na registraci v síti poskytovatelů sociálních služeb ani na poskytování vyrovnávací platby či jiného financování dle Zákona o sociálních službách.